

ZESPÓŁ PORADNI NR 3

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 6
Specjalistyczna Poradnia Wczesnej Diagnostyki i Rehabilitacji

20 - 863 Lublin, ul. Młodej Polski 30
tel./ fax (81) 741- 09- 30; 0-501-37-00-90
www.zp3.lublin.pl / e-mail: poczta@zp3.lublin.eu

06. 10. 2017 ŚWIATOWY DZIEŃ MÓZGOWEGO PORAŻENIA DZIECIĘCEGO (MPD)

17 milionów osób na całym świecie dotkniętych jest **M**ózgowym **P**orażeniem **D**ziecięcym.

Kolor zielony jako symbol solidarności z osobami dotkniętymi MPD.

GAZETKA NR 19

opracowanie:

Katarzyna Ciopcia – pedagog specjalny, terapeuta ASD

Monika Waśkowicz – fizjoterapeuta, terapeuta NDT-Bobath, terapeuta integracji sensorycznej, certyfikowany terapeuta psychomotoryki,

Mózgowe porażenie dziecięce

jest zespołem objawów obejmujących różnorodne, zmieniające się wraz z wiekiem zaburzenia ruchu i postawy, uwarunkowane trwałym uszkodzeniem mózgu znajdującego się w stadium nie zakończonym rozwoju (dr Z. Kułakowska, SIEĆ MPD – Biuletyn Organizacji działających na rzecz z mózgowym porażeniem dziecięcym; nr 1).

Zaburzeniom ruchowym w mpd towarzyszą:

- napady padaczkowe (ok.35% pacjentów)
- zaburzenia słuchowe (ok.25% pacjentów)
- zaburzenia mowy (ok.50% pacjentów)
- zaburzenia widzenia (ok.50% pacjentów) - pierwotne i wtórne
- niedorozwój umysłowy (ok.75% pacjentów)

Główne postacie porażenia mózgowego:

1. Porażenie połowicze – hemiplegia

- zaburzenie postawy, ruchów i napięcia mięśniowego dotyczy jednej strony ciała: prawej lub lewej.

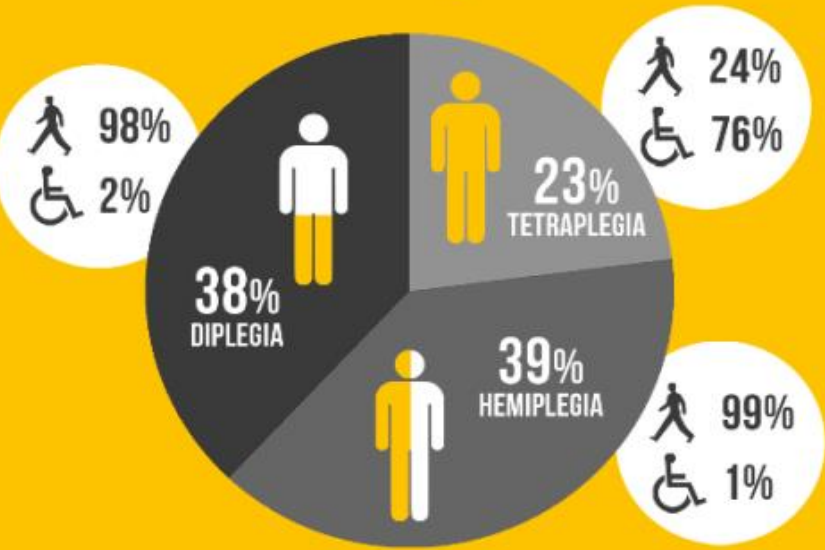
2. Porażenie obustronne - diplegia

- obejmuje najczęściej kończyny dolne. Ręce są dość sprawne, choć precyzyjne ruchy: pisanie, szycie, majsterkowanie mogą sprawiać trudności. Chodzenie jest bardzo utrudnione; dzieci poruszają się charakterystycznie, na palcach, z przywiedzionymi kolanami; czasami chorzy muszą sobie pomagać balkonikiem albo kulami.

3. Porażenie czterokończynowe – quadriplegia

- zaburzenia postawy i ruchów dotyczą całego ciała: głowy, tułowia i kończyn. Dzieci mają zazwyczaj duże trudności z utrzymaniem głowy oraz z kontrolą mięśni okoruchowych; mogą też występować trudności w gryzieniu, połykaniu i wykonywaniu ruchów artykulacyjnych, z powodu porażenia mięśni języka, gardła, warg. Dzieci nie utrzymują postawy pionowej, w zależności od zaburzenia mogą tylko leżeć, pełzać albo siedzieć.

MPD POWODUJE DYSFUNKCJĘ RÓŻNYCH CZĘŚCI CIAŁA

 GMFCS IV-V GMFCS I-III

CAŁE ŻYCIE
MPD MA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE, A STAN ZDROWIA ZWYKLE POGARSZA SIĘ Z WIEKIEM.

ZABURZENIA
MPD POWODUJE ZABURZENIA SNU, ZACHOWANIA ORAZ BÓL.

NASILENIE
POZIOM NASILENIA MPD NAJTRAFNIEJ PRZEWIDUJE SIĘ W WIEKU 2 LAT.

LECZENIE
BEZ REHABILITACJI I OPIEKI ORTOPE-DYCZNEJ STAN CHORO-REGO SIĘ POGARSZA.

Ocena poziomu zdolności ruchowej dziecka - sala Motor Function Measure (GMFM)

Skala GMFCS oparta jest na samodzielnym ruchu ze szczególnym podkreśleniem pozycji siedzącej (kontrola tułowia) oraz chodzenia.

I poziom

dziecko ma trudności jedynie w złożonych zadaniach np. skakanie,

II poziom

– dziecko nie potrafi biegać lub skakać,

III poziom

– chód ze wspomaganie (kula, laska),

IV poziom

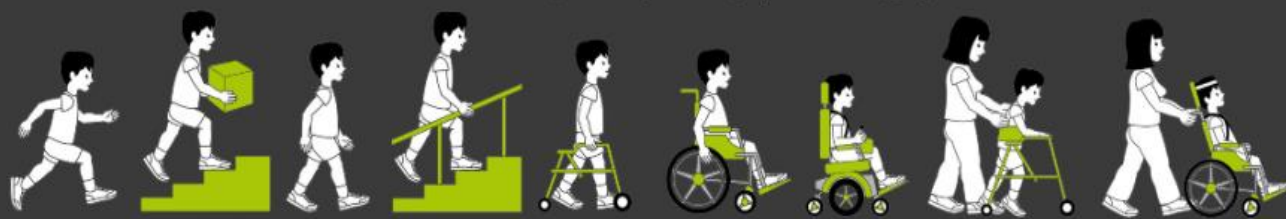
– chód ze wspomaganie na krótkich dystansach,

V poziom

– dziecko jest w pełni zależne.

GMFCS - POZIOMY DUŻEJ MOTORYKI

Duża motoryka (np. siedzenie czy chodzenie) dzieci i młodych ludzi porażeniem mózgowym może zostać skategoryzowana na 5 poziomów, używając wskaźnika zwanego **Gross Motor Function Classification System (GMFCS)** opracowanego przez CanChild w Kanadzie.

POZIOM I

POZIOM II

POZIOM III

POZIOM IV

POZIOM V

ŹRÓDŁO: PROFESSOR H. K. GRAHAM, ROYAL CHILDREN'S HOSPITAL, MELBOURNE, AUSTRALIA

Główne metody usprawniania dzieci z mpd

Metoda Kierowanego Nauczania Andreeasa Petö

twórcą systemu był węgierski lekarz i pedagog Andreas Petö. Metoda służy usprawnianiu dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Jej cechą charakterystyczną jest połączenie w jedną całość usprawniania psychopedagogicznego, leczniczego oraz społecznego. Metoda polega, na zintegrowanym oddziaływaniu edukacyjnym na dziecko niepełnosprawne w zakresie polepszania jego:

- funkcji neuromotorycznej (przemieszczania się itp.),
- aktywności życia codziennego (samoobsługa),
- komunikacji i uspołecznienia (mowa, systemy komunikacji pozawerbalnej),
- intelektu (nauka szkolna).

Usprawnianie polega na pobudzaniu psychoruchowego rozwoju dziecka w zakresie:

- kontroli postawy i ruchów lokomocyjnych,
- koordynacji wzrokowo – ruchowo – czuciowo - słuchowej,

- orientacji w czasie i przestrzeni oraz odczuwania własnego ciała,
- życia emocjonalnego, rozwoju osobowości i kontaktów społecznych,
- rozwoju mowy, porozumiewania się gestem,
- rysowania, pisania, czytania oraz rozwijania pojęć o otaczającym świecie.

Metoda Vojty

jest to neurofizjologicznie sterowany system torowania, mający na celu przywrócenie wrodzonych fizjologicznych wzorców ruchowych, które są zablokowane w swoim rozwoju przez wczesnodziecięce uszkodzenia mózgu lub zostały utracone na skutek urazów. Terapia oparta jest na fazach rozwoju lokomocji i torowaniu drogi neurologicznej. Opiera się na zasadzie wywoływania odruchów: przez nacisk na określone punkty ciała wywołuje się takie odruchy, jakie występują w normalnym motorycznym rozwoju dopiero w późniejszym stadium.

Metody NDT-Bobath

usprawnianie ma pomóc dziecku we wszechstronnym rozwoju tak, aby mogło uzyskać niezależność w życiu i wykorzystać swoje możliwości na tyle, na ile pozwala istniejące uszkodzenie Ośrodkowego Układu Nerwowego.

Terapeuta ćwiczy całe ciało dziecka, a nie porusza wybranymi kończynami. Dzięki temu dostarcza odpowiednich doznań czuciowych, ruchowych, a dziecko jest dynamicznie aktywizowane. To indywidualne podejście daje możliwość uwzględnienia potrzeb psychologicznych dziecka, stopnia jego sprawności, występujących zaburzeń, warunków rodzinnych i środowiskowych.

Główne zasady usprawniania według koncepcji NDT-Bobath obejmują:

- wpływanie na napięcie mięśni poprzez obniżanie napięcia wzmożonego i podwyższanie obniżonego,
- hamowanie nieprawidłowych odruchów,
- wyzwalamie ruchów w formie najbardziej, jak to jest tylko możliwe, zbliżonej do prawidłowych, co zostaje osiągnięte poprzez wspomaganie i prowadzenie ruchu z punktów kluczowych, czyli punktów kontroli ruchu, którymi są:

głowa, obręcz barkowa, obręcz miedniczna i inne części ciała,

- wykorzystywanie i utrwalanie zdobytych umiejętności ruchowych w codziennych czynnościach.

**Życie osób z mpd to nie tylko rehabilitacja ...
Również sport, radość,
wyzwanie, dyscyplina
współpraca.**

Jest wiele dyscyplin sportowych dostosowanych do możliwości osób niepełnosprawnych. Na igrzyskach paraolimpijskich rozgrywane są zawody w takich dyscyplinach jak: wioślarstwo, goalball, jeździectwo, judo, kolarstwo, koszykówka, lekkoatletyka, łucznictwo, pięciosobowa piłka nożna, siedmiosobowa piłka nożna, pływanie, rugby, siatkówka, strzelectwo, szermierka, tenis, tenis stołowy, żeglarsstwo, ciężary. Wśród nich jest również:

Soccer

inaczej Piłka Nożna na wózku elektrycznym; adresowany jest do osób z porażeniem mózgowym oraz osób uzależnionych od poruszania się na wózkach elektrycznych. Przepisy osadzone są w duchu gry w piłkę nożną przy wykorzystaniu specjalnie wyposażonych wózków elektrycznych.

Racerunner (Rowerochodzik)

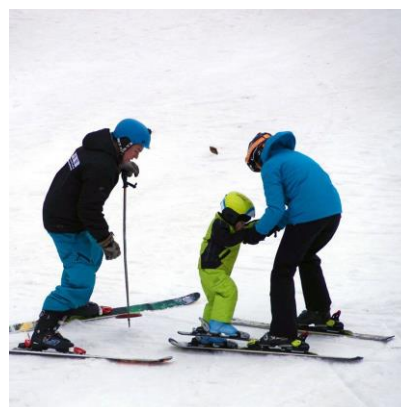
dyscyplina sportowa, która wzmacnia i przekłada się na podnoszenie wytrzymałości. Rower może być jednocześnie chodzikiem, urządzeniem do rywalizacji na bieżni czy też uprawiania turystyki.

inne:

Boccia

angażuje zarówno ciało, jak i umysł działając terapeutycznie. Jest doskonałym sposobem na integrację osób niepełnosprawnych fizycznie z osobami pełnosprawnymi.

Literatura cytowana:

- <http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/279933>
- <http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/7915> , Opracowanie: Agata Migas, współpraca: Katarzyna Cichosz
- www.fizjoterapeutom.pl - Ocena zdolności ruchowej dziecka z mpd, E. Żak
- SIEĆ MPD – *Biuletyn Organizacji działających na rzecz z mózgowym porażeniem dziecięcym nr 1.*
- *ABC rehabilitacji dzieci*, dr Borkowska, 1989, Warszawa

grafika:

- <http://17milionow.pl/o-mpd>
- <http://www.spdn.pl> – Stowarzyszenie Pomocy Dzieci Niepełnosprawnych „Krok za krokiem” w Zamościu
- <http://chcietosprobowac.org> – Fundacja chcieć to spróbować
- <http://www.cdtmedicus.pl/rehabilitacja-dzieci-i-niemowlat-metoda-vojty---lubin.html>